

Hollanda'da Türkler İçin Danışma Kurulu
Stichting Inspraakorgaan Turken in Nederland

Haarlem 20 RD, 2011 LH Haarlem • Tel.: 0625394119
info@iot.nl • www.iot.nl

Verslag conferentie

Onder-advisering in het onderwijs 11 november 2025

Organisatie IOT in samenwerking met het NCDR

1. Inleiding over onder-advisering door dagvoorzitter Zeki Arslan.

De dagvoorzitter heet alle aanwezigen welkom. Hij maakt- via handopsteken bij de deelnemers – een snelle inventarisatie van de aanwezigen en constateert dat er een goede vertegenwoordiging in de zaal is van leerlingen die onderwaardering hebben meegemaakt; ouders én leerkrachten. Een mooie verdeling voor hopelijk een mooie discussie.

Hij gaat verder in op het thema van deze conferentie: Wat verstaan we onder onder-advisering? Van onder-advisering is sprake als leerlingen een lager schooladvies krijgen, dan kinderen met vergelijkbare prestaties en capaciteit. Onder-advisering is geen nieuw thema. Al in de jaren zeventig bijna een halve eeuw geleden gaf de onderwijsminister Jos van Kemenade aan dat er sprake was van onder-advisering, vooral van kinderen uit arbeidersgezinnen. (Deze nota heeft als titel: ‘Meer mensen mondig maken’.) De minister wilde toen voortijdige selectie voorkomen en kanselijkheid in het onderwijs bevorderen. In de jaren tachtig en negentig maakte vooral het Nederlands Centrum Buitenlanders (NCB) zich sterk om aandacht voor dit onderwerp te vragen, omdat veel migrantenkinderen hier de dupe van werden.

Deze lijn wordt later voortgezet door de opvolger van het NCB, Forum. In 2008 kregen wij een onderzoek in handen uit Amsterdam, naar onder-advisering in het onderwijs. Dit onderzoek brachten we via het TV-programma NOVA naar buiten. De eerste reacties uit het onderwijs waren boos en ontkennend.

2. Welkomstwoord Zeki Baran, voorzitter Inspraakorgaan Turken (IOT)

Hij heet namens IOT de aanwezigen welkom bij de Alevitische Vereniging Rijnmond. Hij is blij met de goede opkomst en dankt de NCDR voor het mogelijk maken van deze bijeenkomst. Onder-waardering is volgens hem ook een belangrijk thema. Het onderwerp leeft al veel langer bij het IOT. Hij ziet dat kinderen en jongeren door onderwaardering een verlies van 2 tot 3 jaar oplopen voordat ze op hun niveau van hun kennis- en kunde zitten. Belangrijk dus dat er eindelijk eens goede oplossingen komen. Hij roept de aanwezigen op om vooral goed en duidelijk te vertellen wat

Sindsdien – nu 50 jaar na de nota van Jos van Kemenade - is het thema nog steeds niet van de agenda verdwenen. Het wordt alleen maar erger vanwege het lerarentekort en de segregatie.

Ondanks de doorstroomtoets is het probleem alleen maar erger geworden. Jaarlijks krijgen honderdtachtigduizend kinderen uit groep acht het advies voor vervolgoopleidingen. Dat is het moment waarop de toekomstkansen voor de kinderen wordt bepaald. Het is urgent, dat wij bij onder-advisering naar de ouders en kinderen luisteren en hun ervaringen meenemen. Het verhaal moet een gezicht krijgen. De oplossingen, die wij voor onder-advisering bedenken, moeten niet alleen van de overlegtafel van het bestuur en de beleidsmakers komen. De ouders verdienen een volwaardige plek aan de overlegtafel. Het is te prijzen, dat het IOT en het NCDR het initiatief hebben genomen om te luisteren naar de mensen uit de Turkse gemeenschap over hun ervaringen omtrent onder-advisering in het onderwijs.

zij vanuit hun positie hebben meegemaakt én wat zij zien als mogelijke oplossing.

3. Rabin Baldewsingh, Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme (NCDR) over de taak- en functie van de NCDR en het belang van een goede discussie vanavond over het thema onder-advisering.

De Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme (NCDR) is een onafhankelijke regeringscommissaris die door de regering is benoemd om racisme en discriminatie te bestrijden en diversiteit en inclusie te bevorderen. Sinds 2021 vervult Rabin Baldewsingh de rol van Nationaal Coördinator. De NCDR zet zich dagelijks in om structurele uitsluiting, racisme en maatschappelijke ongelijkwaardigheid te benoemen en aan te pakken, in beleid én in de praktijk. Als verbinder, aanjager en waakhond draagt hij bij aan het tegengaan van discriminatie en racisme.

Discriminatie en Racisme neemt de laatste jaren steeds meer toe. Niet alleen op straat, maar ook bij instellingen (institutionele discriminatie) en in de politiek. Discriminatie op basis van huidskleur is daarbij het grootste probleem, maar je ziet bijvoorbeeld ook dat de discriminatie richting moslims én vooral moslimvrouwen toeneemt.

Het NCDR deed de afgelopen jaren haar werkzaamheden vooral via een nationaal programma, maar merkte dat dit nationaal programma steeds meer onderdeel werd van politieke discussies. Daarom gaat het zich vanaf 1 januari veel meer richten op stevige advisering richting het nieuwe kabinet. Deze bijeenkomst over onder-advisering zal bijdragen aan dragen voor het eerste advies. Er is veel discriminatie in onderwijs. Bewust of onbewust door de norm die vooral gericht is op witte mensen en het systeem dat daaruit voortkomt. Niet alleen belangrijk is de

diversiteit, maar vooral de inclusiviteit: je mag er zijn, wie of wat je ook bent!

Hij is verheugd dat er nu scholen zijn die zelf lesboeken gaan maken. Daarmee is er ook de mogelijkheid om van de standaardlesboeken af te komen. En om andere zaken, zoals het slavernijverleden op te nemen en het lesprogramma inclusiever te maken. Binnen het onderwijs spelen in het bijzonder twee zaken, namelijk stagediscriminatie én onder-advisering. Onder-advisering speelt zich vooral af op eind van de basisschool, maar ook in het hoger onderwijs, waar studenten een advies krijgen die niet past bij hun leerprestaties.

Wat betreft vandaag: Ik ben heel benieuwd welke ideeën u heeft om onder-advisering tegen te gaan. Kennis delen - én dat is de kerntaak van het onderwijs- moet je eerlijk delen. Je weegt mensen niet op basis van uiterlijk, maar op basis van kennis en kunde.

4. Inleidingen en adviezen over onder-advisering door aanwezigen in de zaal vanuit beleid, onderwijssector, ouders en leerlingen.

De dagvoorzitter geeft nogmaals aan dat het thema onder-advisering niets nieuws is.

In de jaren 70 werd hij er al mee geconfronteerd. En nu na 50 jaar is onder-advisering en lage leerkrachtverwachting nog steeds aan de orde. Hij vraagt de aanwezigen om te vertellen hoe zij hiermee te maken hebben of hebben gehad. En vooral om met concrete oplossingen te komen, wat is mogelijk en hoe zouden we het echt kunnen verbeteren.

De verschillende casussen:

a. Student 25 jaar

Hij is 2e jaar masterstudent. Hij heeft 10 jaar geleden te maken gehad met onder-advisering. In groep 8 had hij een Cito-score op havo/vwo-niveau. Maar de leerkracht zegt dat het voor hem beter is om te starten op het Mavo-kader (nu VMBO-kader) én leerwegondersteunend niveau omdat volgens zijn leerkracht zijn begrijpend lezen Nederlands onvoldoende was. Zijn ouders hadden geen besef van dit verschil in cito-toets en schooladvies. Het zijn 1-generatie Turkse ouders. Er werd ook geen uitleg gegeven aan zijn ouders waarom hij dit advies kreeg. Zijn ouders kennen de taal niet goed, weten ook niet echt het verschil tussen de schoolniveaus. In Mavo-1 verveelde hij zich voortdurend want hij vond het te gemakkelijk. Na 4 jaar Mavo, 2 jaar Havo kwam hij na 2 jaar VWO eindelijk op de universiteit om arts te worden.

Er zit verschil in racisme: behalve racisme op basis van geloof, huidskleur bestaat er ook een intellectueel racisme. Op de vraag of hij denkt dat er veel veranderd is de afgelopen 10 jaar, zegt hij dat het er volgens hem nog steeds hetzelfde is. Nog steeds de eindtoets. Was het maar een voorzichtig advies van de leerkracht, dan had hij het begrepen. Maar het was nu zo dwingend.

Wat is zijn advies voor verbetering?

Hij heeft een droom en een advies:

1. Zijn droom: laten de leerlingen de eerste 4 jaar op de middelbare school op verschillende niveaus werken, zodat zij geleidelijk op hun eigen niveau komen. (een soort middenschool dus)
2. Laat de basisschool geen bindend advies geven. Maar geef dit aan de ouders én zeker niet aan de leerkracht groep 8.
3. Richting de ouders: Wees kritisch en geloof niet alles wat de basisschool zegt of adviseert. Bij Turkse ouders (zeker 1 of 2e generatie) is er vaak nog sprake van gezagstrouw. Het advies van de leerkracht is niet bindend. De universiteiten geven zelfs geen bindend advies., waarom dan wel op de basisscholen.

b. Leerkracht Voortgezet onderwijs

Hij geeft les op voortgezet onderwijs in de Rijnmond. Hij ziet ook op het VO dat daar kinderen met een migratieachtergrond worden onder-geadviseerd bij de HAVO/VWO-groep 3 waar de keuze gemaakt moet worden voor de doorstroom naar HAVO of VWO. Dan worden ze onder-geadviseerd ook al hebben ze zeven gemiddeld. En krijgen ze een Havo-advies terwijl ze ook VWO aan zouden kunnen.

Wat is zijn advies:

1. Een meldpunt voor ouders waar ze problemen met school kunnen voorleggen. Hetzelfde dus om ze voor te lichten en adviseren bij een schooladvies.
2. En voor de docenten extra trainingen om te leren om niet bewust of onbewust te onder-adviseren.

3. Er zijn veel vooroordelen bijvoorbeeld bij een school waar het dragen van een hoofddoek verboden was. Reden was niet de hoofddoek, maar de vrees dat daardoor de school meer allochtone leerlingen aan zou trekken en/of dat daardoor het leerlingaantal op school zou afnemen. Of het argument dat je als docent niet weet wat je met leerlingen uit andere culturen voor- of tijdens de gymles kan of mag doen. Dus voor meer deskundigheidsbevordering voor docenten over de cultuurspecifieke aspecten van migrantenleerlingen nodig. Daarbij is het ook handig als het docententeam ook divers is én inclusief kan denken en handelen.

c. Ouder én leerkracht

Zij merkt leerlingen Nederlands leren op school door technisch lezen én begrijpend lezen. Migrantenkinderen hebben vooral moeite met abstracte begrippen (begrijpend lezen), vooral als ze dit thuis niet meekrijgen doordat ze thuis Turks praten met de ouders.

Haar advies:

- De kinderen lijken nu zonder wet en zonder recht: het zijn kinderen van minderheden. We mogen ook een beroep doen op het verdrag van bescherming van minderheden. Het

verdrag heeft tot doel minderheden de garantie te geven van gelijke behandeling voor de wet en geeft ze het recht op het ontwikkelen van hun eigen cultuur en het behoud van die identiteit, religie, talen en traditie. Dus ook het lesgeven in de eigen taal. (NT2-lessen). Het zou helpen om ook de eigen taal te onderwijzen om de Nederlandse taal beter te kunnen lezen en begrijpen.

d. Leerkracht wiskundedocent

Hij is nu 27 jaar in Nederland en al 20 jaar wiskundedocent en mentor. Hij heeft ondertussen veel ervaring en veel meegemaakt. Hij ziet een groot verschil tussen Mavo, Havo en VWO. Bij de VWO moet je als leerling, maar ook als docent de taal goed beheersen. Als je als leerling een vraag niet goed formuleert, dan red je het niet. En ook als docent word je dan niet serieus genomen. Door de VWO-ouders wordt thuis veel gevraagd én geëist van hun kinderen. Als ze niet mee

e. Moeder

Zij heeft ervaring als ouder en heeft onder-advisering gezien in haar omgeving. Zij vind als ouder, dat het gaat om je kind. Belangrijk is dus dat je je kind goed ken.. En ze merkt dat veel migrantenouders de leefwereld van hun kind niet goed kennen omdat ze de Nederlandse taal niet goed beheersen. En daardoor niet doorvragen bij hun kind of bij de school hoe het gaat op school; niet aanwezig zijn op

f. Man (Den Haag)

Toen mijn kind naar school moest, had hij de keuze uit twee scholen in de wijk: Een volledig witte school én een school met merendeels migranten. Als Turkse ouder kies je dan automatisch voor de school met meer migranten omdat je kind daar meer herkenning vind ondanks dat deze school minder staat aangeschreven.

Onze zoon is ook onder-geadviseerd ondanks dat wij hoogopgeleid zijn.

kunnen komen, dan wordt er – door de witte ouders – snel bijles geregeld voor hun kinderen.

Taal is dus heel belangrijk. Beter is het om van Havo naar VWO te gaan als leerling, dan andersom, dus daarom wordt er wel onder-geadviseerd.

Zijn advies:

- Het beste om onder-advisering op te lossen is te werken aan een brede brugklas.

ouderbijeenkomsten en niet komen naar de oudergesprekken.

Haar advies:

- Je moet als ouder actief zijn én interesse tonen in je kind. Dus geef de ouders meer kansen om te taal te leren waardoor ze meer betrokken kunnen zijn op school.

Zijn advies:

- Er is te weinig informatie hierover bij veel ouders. Hij stelt voor om ook elk jaar adviesgesprekken en informatiebijeenkomsten op de moskee of Turkse vereniging te houden.
- Als je merkt dat je zoon of dochter wordt onder-geadviseerd. Dan is het belangrijk dat je bewijs hebt, zoals het onderwijsvolgsysteem.
- Ga naar de oudergesprekken: Veel migrantenouders komen niet naar de rapportgesprekken. omdat ze het onderwijssysteem niet goed kennen en/of de taal niet beheersen.
- Vraag aan Turkse leerkrachten of verenigingen om advies of extra steun bij bijvoorbeeld begrijpend lezen.

f. Leerkracht (Rotterdam)

Hij constateert dat de school én de Nederlandse samenleving expliciet de boodschap meegeeft aan ouders en leerlingen met een migratieachtergrond; vergeet je eigen taal. Scholen roepen op om vooral goed Nederlands te leren en te spreken. Maar in je eigen moederstaal leer je vaak de taalvaardigheid.

Als je meertalig opgroeit als kind, leer je beide talen te gebruiken, Uiteindelijk leer je daarmee ook beter Nederlands door het gebruik in beide talen.

Zijn advies:

- Geef ook onderwijs in je moederstaal
- Laat je stem horen als ouder (én Turkse verenigingen), want dan word je serieus
- Genomen door school (én door de politiek,).

g. Ambulant begeleider basisonderwijs

Hij constateert de volgende punten:

- Dat 1 op de 6 leerlingen met een migratieachtergrond te maken heeft met onder-advisering is veel, veel te veel!
- Scholen adviseren al vanaf groep 1. En vanaf groep 3 is er een jaarlijkse toets. Bewaar deze eindtoets.
- Ga naar de (half-)jaarlijkse oudergesprekken.
- Scholen moeten bijeenkomsten organiseren over de overgang van basisonderwijs naar VO. Ga daar heen.
- Als school adviseer ouders altijd ook in hun eigen taal.
- Kansenongelijkheid: een leerling met rijke ouders kan bijles betalen, Dat geld hebben veel migrantenouders niet. Geef daar dus extra aandacht aan, En geef ook als gemeente en onderwijs extra aandacht aan de kansarme wijken, want daar zie je de onder-advisering het meest.
- Spreek thuis je beste taal. En lees je kind voor vanaf zijn babytijd!
- Ouders kennen hun kind het best, dus weten ook welke school het best bij hen aansluit.

- Kinderen uit kansarme milieus ontmoeten vooral veel andere kinderen uit hetzelfde milieu. (ze zitten in een kansarme bubbel).
- Zoek als ouder, school én gemeente hoe deze kinderen ook andere milieus kunnen ontmoeten.
- En tenslotte belachelijk dat de eindtoets groep 8 zo belangrijk gemaakt wordt als je het bovenstaande weet.

Zijn advies:

- Hoe kunnen we zorgen dat we vooroordelen van leerkrachten "doorprikken". Dat zou al op de PABO (Pedagogisch onderwijs basisonderwijs) moeten gebeuren als ze het vak leren door:
 - o te leren hoe taalontwikkeling gaat bij een kind van migrantenouders of ouders met een andere moederstaal.
 - o Op de PABO als aankomend docent kinderen uit kansarme wijken ontmoeten via stages en door onderwijs in de 2^e taal te leren geven.

Reacties van de aanwezige ambtenaren van het ministerie van onderwijs

Aan de sprekerstafel zitten ook twee ambtenaren van het Ministerie van Onderwijs. Zij hebben zeer geïnteresseerd zitten luisteren naar de verschillende verhalen, zoals hierboven opgetekend. De dagvoorzitter Zeki Aslan vraagt hen om kort te reageren op datgene wat er gezegd is én de verschillende adviezen. Over het probleem met de doorstroomtoets; de bewust of onbewuste discriminatie van leerkrachten door onder-advisering. Zijn vraag: “wat doet het ministerie van onderwijs aan de onder-advisering van minder-taalvaardige leerlingen?

Stagiaire Min OCW:

Er zijn publiekscampagnes tegen discriminatie en racisme. Na Black Lives Matter (2013) zijn we ook in Nederland bewust geworden van institutioneel racisme en dat daar wat aan gedaan moet worden. Via het Min OCW is er ondermeer lesmateriaal gemaakt over het slavernijverleden van Nederland. Het ministerie heeft hiervoor experts en docenten bij elkaar gebracht. Er zou nog wel meer lesmateriaal mogen komen, bijvoorbeeld over discriminatie of over onder-advisering. Het is

een aanpak van de lange adem om interventies in het onderwijs te doen.

Vraag van de dagvoorzitter aan de ambtenaar Min OCW: het ministerie geeft vooral geld aan onderzoek. Terwijl – volgens hem - vooral kleinschalige bijeenkomsten veel beter werken. Is de ambtenaar hier mee eens? En hij nodigt het ministerie uit om hierbij met het IOT samen te werken.

Ambtenaar Min OCW-directie primair onderwijs:

De directie primair onderwijs adviseert en maakt beleid over de overgang van Basisonderwijs naar het Voortgezet Onderwijs. Wat doen we als ministerie tegen onder-advisering, dat was je vraag. We doen daar o.a. onderzoek naar om te kijken of interventies effect hebben en om de politiek te laten zien waar we staan. Zo doen we jaarlijks monitoringsonderzoek naar het verschil in schooladviezen in verschillende setting, zoals school-platteland; verschillende SES-gebieden; verschil in migratieachtergrond.. Waarom doen we dit onderzoek? Om zeker te weten dat het niet gebaseerd is op vooroordelen maar op feiten. En ook de diversiteit in de teamsamenstelling op scholen kan belangrijk zijn.

het jaar afgenomen, maar al in januari. Dat is ook de periode waarin leerlingen en hun ouders kennismaken met VO-scholen en hun keuze gaan maken. Daardoor is de definitieve eindtoets minder belangrijk geworden. Het is aan de scholen bij het bijstellen van het advies om uit te leggen waarom ze dit doen. Daarbij zie je een verschuiving van 30% naar 70% voor het verhoogd advies.

Ook belangrijk is een doorkijk naar het nieuwe toekomstige kabinet. Nu is er een meerderheid om het gewicht van de doorstroomtoets minder belangrijk te maken. Dit kan in het nadeel zijn voor migrantenouders. Maar wie komt er straks in het nieuwe kabinet en wat gaat die doen?

Wat doen we nu al:

We adviseren scholen via handreikingen over de wettelijke regels, de uitleg hiervan en voorbeelden uit de praktijk.

We hebben een tool in de maak die leerkrachten kunnen gebruiken om te zien of ze last hebben van onbewuste vooroordelen, onbewust racisme.

Vanaf het schooljaar 2023/2024 wordt de doorstroomtoets niet meer aan het eind van

Belangrijk is ook de vraag met wie we nu om tafel zitten als ministerie. We praten vooral met gevestigde partijen, zoals de PO-raad en VO-raad. Daarmee missen we eigenlijk het geluid van de migrantenorganisaties, etc. De vraag is dan ook hoe kunnen we het geluid van de onzichtbare ouders beter in beeld krijgen. Daarvoor geldt ook wie betrek je bij het onderzoek in de adviesraad om zo het onderzoek inclusiever te maken.

Zaaldiscussie

De voorzitter geeft aan dat er tot op heden al veel belangrijke punten zijn besproken. Hij geeft ruimte aan de mensen in de zaal om nog verdere ervaringen of adviezen te geven,

a. Vrouw lid bestuur IOT:

Zij vraagt zich af wat het Min OCW doet met klachten van de landelijke klachtencommissie? Antwoord: Deze klachten komen niet bij het ministerie binnen. Hiervoor worden vaak regionale afspraken gemaakt over hoe ze omgaan met klachten.

b. Leerkracht:

Hij ziet zowel onder-advisering als over-advisering op zijn school. Hij wil naar een bredere brugklas (combi-klassen). Het is als 12-jarige leerling vaak niet te doen om dan al de voor jouw meest geschikte VO-school te kiezen. Dit zou makkelijker kunnen door te werken met brede brugklassen met combinatieklassen (dakpanconstructie). Hij wil naar een systeemverandering waardoor er geen categoriale Mavo-scholen of VMBO-theorie meer mogelijk zijn maar bredere scholengemeenschappen, waardoor de dakpan-brugklassen beter mogelijk zijn.

c. Man

Hij zou willen dat de beste docenten op de kansarme of zwarte scholen lesgeven. En ook dat er voorrang is voor kansarme scholen bij aanstellen van vervanging. Nu is het zo dat de betere scholen in de betere wijken minder moeite hebben met het aantrekken leerkrachten. De meeste zwarte scholen hebben ook meer zwarte leerkrachten.

Onderwaardering is niet alleen een mentale tik voor de ouders en leerlingen. Maar ook een mentale tik voor het land, omdat er nu kansen onbenut blijven.

In 2002 is 2-talig onderwijs afgeschaft. Is er al onderzoek gedaan wat het effect hiervan geweest is? Lees ook advies VO-raad "Talige diversiteit benutten"(september 2025); meertalig is een kans, geen belemmering.

d. Ouder

Zij is benieuwd hoe leerkrachten meegenomen worden bij het maken van lespakketten. Hoe onbewust onder-advisering zelf leren beseffen en daarin getraind worden, wordt opgepakt. Geef de leerkracht ook les in het zelf voorkomen van onbewuste discriminatie of weerstand tegen bepaalde geloven.

Het ambtenaar min ocw reageert hierop dat hiervoor inderdaad een toolkit voor leerkrachten wordt gemaakt.

Waarom is Nederland – samen met Duitsland – nog een van de weinige landen waar nog gebruikt maakt wordt van klassikaal onderwijssysteem? En waarom kan je niet elke 1^e jaar VO - brugklas genoemd ipv nu voor elk scholsysteem een aparte brugklas, zoals brugklas VMBO; brugklas HAVO, etc. . Het zou goed zijn als er hier een vernieuwing komt onder leiding van het nieuwe kabinet

4. Reactie van Rabin Baldewsingh (NCDR) op de gevoerde discussie en de vele adviezen door deelnemers.

Dhr Baldewsingh bedankt de deelnemers voor de vele adviezen en de zeer goede discussies. Hij is onder de indruk van de grote betrokkenheid van de deelnemers. Hij heeft veel interessante dingen gehoord waar hij zeker verder over na zal denken bij het opstellen van zijn advies begin volgend jaar. Hij noemt nu een drietal zaken, die hij er alvast uit wil lichten:

1. De doorstroomtoets: Als alles volgens de planning gaat, zal in februari 2026 een tussenevaluatie van de effecten van de doorstroomtoets gehouden worden. Ik ben benieuwd of dit het verschil gaat maken. En zo ja, dan moeten we de doorstroomtoets wellicht beter positioneren. En anders goed kijken wat te doen met de eindtoets en het bindend eindadvies.
2. We moeten goed kijken wie er nu om tafel zitten. Er zijn veel adviesraden voor het onderwijs, maar we moeten kijken hoe we deze adviesraden

diverser en inclusiever kunnen maken, bijvoorbeeld door het opnemen van een vertegenwoordiging van de migrantenorganisaties en/of de migrantenouders.

3. Zorg ervoor dat het lesgeven inclusiever wordt met meer diversiteit in de teams. Zorg ook dat het lesmateriaal inclusiever wordt bijvoorbeeld doordat de scholen zelf lesmateriaal gaan maken.
4. Goed dat het vanavond ook gegaan is over de rol van de ouders. Zorg ervoor dat ouders actiever betrokken worden bij de scholen. Dat ouders ook goed in het proces meegenomen worden. Niet alleen door de taal, maar ook in instructies en het omgangsproces tussen school en leerlingen. Neem mee dat de ouders een belangrijke rol vervullen in het voorkomen van onder-advisering.

5. Afronding van de bijeenkomst door de dagvoorzitter.

Hij dankt alle aanwezigen voor de grote betrokkenheid en de goede verhalen en adviezen vandaag. Hij geeft nog aan dat er in dit kader nog enkele vervolgbijeenkomsten komen:

- In januari of februari 2026 komt er een bijeenkomst in Zwolle over onder-advisering en groepsselectie. Belangstellenden kunnen hierbij ook aanwezig zijn.
- Een tip voor onderzoek: Als het gaat om onder-advisering is het

ook relevant om het Islamitische - en Hindoeonderwijs erbij te betrekken. Er kunnen leerelementen in hun aanpak zitten. Bij deze scholen zal de Nederlandse taal bij gesprekken tussen ouders en leerkrachten geen barrière vormen. Dit door de samenstelling van het personeel op deze scholen.

Tenslotte sluit hij de bijeenkomst en wenst hij de mensen – zeker degene die van ver gekomen zijn- een goede terugreis.

Voor meer informatie over deze conferentie

Hollanda'da Türkler İçin Danışma Kurulu
Stichting Inspraakorgaan Turken in Nederland

Haarlem 20 RD, 2011 LH Haarlem • Tel.: 0625394119
info@iot.nl • www.iot.nl